

Opgave 2 KPI Akademi 2022-2023

Om denne opgave

Opgaven her bygger videre på min første opgave om forældredeterminisme i kristent perspektiv. Jeg har siden den første opgave arbejdet videre med emnet på forskellige måder. I første omgang håbede jeg at kunne skrive en bog om emnet, men det bliver i første omgang ikke til noget. Det skyldes blandt andet, at Lise og Frederik Berggren-Schmidt i mellemtiden fik udgivet et bog om samme emne. Bogprojektet er ikke lagt helt på hylden, og jeg drømmer stadig om at skrive en bog til min egen generation om forældreskab, men det er udskudt på ubestemt tid.

I processen er jeg blevet særligt opmærksom på, at hvis forældre i målgruppen skal have så meget ud af mit arbejde som muligt, skal det være let tilgængeligt og realistisk at gå til. Det er langt fra alle, der sætter sig og læser en bog – især hvis den er lang. Dels har småbørnsforældre travlt, og dels er de ofte trætte. Derfor har jeg i stedet kastet mig over et andet format, som jeg selv i andre sammenhænge har oplevet meget velfungerende, nemlig samtalekort.

”Opgaven” her kommer således til at bestå af 24 samtalekort målrettet forældre til børn på ca. 0-10 år. Desuden har jeg lavet forarbejdet til en temaaften for forældre, som jeg skal holde til sommer på en lejr. Det har jeg tilføjet som en slags appendiks. Opgaven her bliver således ikke en klassisk skoleopgave, men derimod et par konkrete produkter, der bygger på den første opgave, og som kan bruges ude i virkeligheden.

Samtalekort

Hvorfor samtalekort?

I min første opgave arbejdede jeg med den tendens, der er i tiden, til at forældre på en ny måde er presset af egne og omverdenens idealer for forældreskab. Mange forældre går med den ubehagelige tanke, at de ikke gør det godt nok. Det er der mange årsager til, men én af grundene er, at oplevelsen mange oplever et stigende antal krav til det gode forældreskab. Bl.a. på sociale medier eksponeres man for mange holdninger til, hvad man skal gøre for sine børn. Forældre har derfor i stigende grad brug for åbne og ærlige samtaler om deres forældreskab.

Samtalekortene har til formål at facilitere en samtale i hjemmet mellem forældrene om forældreskab i praksis. En samtale, hvor man kan være ærlig og realistisk, og hvor man ikke bare taler om teori, men om hverdag, vaner og konkrete relationer.

Mange børnefamilier er travle og mange forældre er trætte. Samtalekortene rummer den store fordel, at de kan tages frem, når børnene er lagt i seng, og man behøver ikke bruge mere end 20 minutter på at tale sammen ud fra et kort. Samtalekort er blevet mere og mere udbredt de seneste år, men jeg har ikke kunnet finde nogen på markedet, som direkte adresserer forældreskab og tager udgangspunkt i nutidige småbørnsforældres situation. Min drøm er at udvikle samtalekortene yderligere og udgive dem i samarbejde med nogen, der allerede laver samtalekort.

Hvordan skal de bruges?

Hvert kort har et tema og tre spørgsmål, som inviterer til samtale om temaet. Kortene er lavet til at bruges i samtale med sin partner. Kortene kan bruges på forskellige måder, men fungerer bedst, hvis man har ro og tid til at tale sammen på tomandshånd og er indstillet på at investere sig selv i samtalen. Tanken er, at man skiftes til at vælge et kort og så tager man spørgsmålene et af gangen og svarer begge på hvert spørgsmål. Den, der har valgt koret, svarer først. På den måde skabes en gensidighed, så begge parter involveres i samtalen, men man skiftes til at have taletiden, hvor den anden lytter.

En del af kortene kan også bruges i selskab med andre end ens partner. Fx en god ven. Dermed kan mange af kortene også bruges, selvom forældrene ikke er sammen. Men de er først og fremmest lavet til at styrke relationer og samarbejde om forældreskab internt i familien.

Indtil videre er "kortene" her ikke blevet til kort endnu. De mangler hele det grafiske udtryk, men de kan i princippet printes og klippes ud, som de er og bruges.

Kortene

Forventninger

- Hvilke forventninger har du til dig selv som forælder?
- Hvilke forventninger har du til din partner som forælder?
- Hvor tror du, at dine forventninger til dig selv og din partner som forældre kommer fra?

Skam

- Skammer du dig nogle gange over dig selv som forælder?
- Hvad kan udløse oplevelsen af skam over dig selv som forælder?
- Hvad tror du kan hjælpe, når/hvis du oplever skam over dig selv som forælder?

Kontrol

- Hvad oplever du, at du skal have kontrol over som forælder?
- Hvordan er dit behov for kontrol generelt?
- Hvordan har du det med, at der er ting, du ikke kan styre?

Stolthed

- Hvad er du stolt over ved dig selv som forælder?
- Hvad er du stolt over ved dine børn?
- Hvad er du stolt over ved din partners måde at være forælder på?

Forældre-idealer

- Hvilke idealer har du for dit forældreskab?
- Hvor kommer de fra?
- Hvordan kan du balancere mellem idealer og realisme?

Tro

- Tror du på Gud? Hvis ja, hvad forbinder du så Gud med?
- Hvad betyder Gud for dit syn på dig selv som forælder?
- Hvad betyder Gud for, hvad du som forælder gerne vil give dine børn?

Dine forældre

- Hvad kendetegnede dine forældres forældreskab?
- Hvad vil du gerne give videre til dine børn fra din egen opvækst?
- Hvad vil du gerne gøre anderledes?

Tid

- Oplever du, at tiden slår til i hverdagen?
- Hvad betyder prioritering af din tid for dig?
- Er der noget, du ønsker at bruge mere eller mindre tid på?

Mental load

- Oplever du, at du skal have overblik over alle familiens gøremål og praktiske ting, for at hverdagen hænger sammen?
- Oplever du, at I taler nok om ansvarsfordeling, overblik og opgaver i hjemmet?
- Hvordan har du det med at overlade ansvar til andre?

Tilgivelse

- Hvad betyder tilgivelse for dig generelt?
- Hvad betyder tilgivelse for dig som forælder?
- Hvad tror du dine børn oplever, hvis du beder dem om tilgivelse?

Værdier

- Hvilke 3 værdier er vigtigst for dig at give videre til dine børn?
- Hvilke tre værdier tror du er vigtigst for din partner at give videre til jeres børn?
- Hvilke værdier tror du, at dine børn konkret oplever hos dig?

Fritid

- Hvad betyder ordet "fritid" for dig?
- Føler du, at du "har fri", når du er sammen med dine børn?
- Er du opmærksom på at have steder eller tidspunkter, som kun er til for din egen skyld?

Samvittighed

- Hvornår har du sidst haft dårlig samvittighed overfor dine børn?
- Er der bestemte ting i dit forældreskab, der ofte udløser dårlig samvittighed?
- Hvad gør du med den dårlige samvittighed, når du oplever den?

Energi og overskud

- Lader du bedst op alene eller i selskab med andre?
- Hvad giver dig energi i hverdagen?
- Hvad tager energi i hverdagen?

Uenighed

- Er der noget, som du og din partner er uenige om i opdragelsen af jeres børn?
- Hvad gør I, når I opdager uenighed?
- Kan du trives med uenigheden? Hvad kan hjælpe dig til det?

Motivation

- Hvad motiverer dig til at gøre dig umage som forælder?
- Hvad kan få dig til at miste motivationen til at gøre dig umage som forælder?
- Skal man mærke motivation for at være en god forælder?

Anerkendelse

- Oplever du, at din partner ser og anerkender, hvad du giver jeres børn?
- Tror du, at din partner værdsætter det, du giver jeres børn?
- Hvordan vil du gerne helt konkret anerkendes af din partner for måden, du er forælder på?

Åbenhed

- Hvornår har du sidst delt noget udfordrende ved forældreskabet med nogen udenfor hjemmet?
- Er der en kultur i dit netværk for, at man kan tale om fiaskoer og selvskuffelse?
- Hvordan kan du være med til at skabe en åben kultur, hvor det er ok at dele udfordringer tvivl og problemer i forældreskabet med andre?

Vrede

- Hvornår har du sidst været vred på dit barn?
- Hvordan har du det med at opleve din egen vrede?
- Er vrede godt, dårligt eller neutralt? Hvorfor?

Fravalg

- Hvis du skulle fjerne noget fra jeres hverdag, hvad skulle det så være?
- Hvordan har du det generelt med at fravælge noget for at prioritere andet?
- Hvad tror du, at du lærer dine børn, når du bevidst fravælger noget?

Tvivl og usikkerhed

- Hvornår har du sidst været i tvivl om, hvad du skulle gøre i en konkret opdragelsessituation?
- Hvordan har du det med at være usikker på, hvad du skal gøre som forælder?
- Hvordan har du det med at tale med andre om tvivl og usikkerhed i forældrerollen?

Etisk stress (oplevelsen af at rammerne for ens liv forhindrer en i at leve i overensstemmelse med sin samvittighed)

- Oplever du grundlæggende, at du har det godt med måden jeres hverdag som familie fungerer?
- Har du nogle gange oplevet, at du ikke havde mulighed for at gøre det rigtige overfor dine børn på grund af rammerne om jeres familieliv?
- Er der noget, du gerne vil ændre ved rammerne om jeres familieliv?

Glæde

- Hvad glæder du dig mest over som forælder?
- Hvad gør dig glad – udover din familie?
- Prioriterer du din egen glæde? Og hvad vil det betyde for dine børn, hvis du gør?

Identitet

- Hvem er du – udover at være forælder?
- Hvor meget fylder det i dit selvbillede, at du er forælder? Er der også plads til andet?
- Hvad tror du, det gør ved dine børn, at de kan mærke, hvem du er udover at være deres forælder?

Dagsorden for temaaften om forældredeterminisme i kristent perspektiv

- Præsenter dig
- Slides fra Boernetankers instagramprofil, der illustrerer det overbelastede forældresind
 - Hvad siger et sådant opslag om vores måde at tænke forældreskab på i dag?
- Hvad er forældredeterminisme?
 - Sara Alforts definition: *"Forældredeterminisme er stemmen i dit øre, der siger dig, at det, du gør – eller ikke gør – som forælder, i et 1:1-forhold former børnenes udvikling, intelligens, sociale kompetencer, fremtidige muligheder på arbejdsmarkedet og kommende bidrag som demokratiske borgere"*.¹
- Hvorfor bliver mange forældre i større eller mindre grad fanget af det tankemønster?
- Gruppesnak 2-3 personer: Kan du kende noget af dette fra dit eget liv, fra andres liv eller fra sociale medier og andet?
- Hvad er etisk stress?
 - Frej Prahls definition: Den belastningsreaktion, man oplever, når man ikke har muligheden for at leve i overensstemmelse med sin samvittighed
- Har kristendommen noget at sige ind i alt dette?
 - Også tilgivelse for forældre.
 - Etisk stressede forældre har brug for nåde og tilgivelse
 - Uperfekte forældre har brug for nåde
 - Skamfulde forældre har brug for opleve sig accepterede, som de er
 - "Alt står i Guds faderhånd"! – Du holder kun et stykke af dine børns liv i din hånd (Løgstrup)
- Det kristne fællesskab: En del af problemet eller en kæmpe ressource?
 - Facadernes fællesskab og skabelon-liv: Når fællesskabet blot giver yderligere pres og forkerthedsfølelse
 - Det åbne, ærlige og nådige fællesskab: Når man kan være sig selv som et helt menneske med fejl og mangler
 - Det store fællesskab
 - De mindre og mere intime fællesskaber
 - Hvordan fremelske en åben, ærlig og nådig kultur?
 - Gruppesnak 2-3 personer om muligheder og udfordringer ved det kristne fællesskab for forældre
- Plenumsnak og mulighed for spørgsmål og kommentarer

¹ Alfort, 2018, s.10